

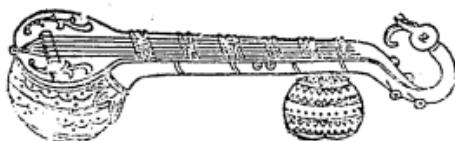
ইথা সংগীত।  
বাঁলা দেশ  
মাধ্যম অয়ে  
পাকিস্তা না  
সন্মান নথে  
যিরজাফর  
ভূট্টোর মন  
নাই তুলন।  
। লক্ষ লক্ষ  
ইষ্টা ভাষা  
। হইলে সুর  
নার শান্ত আ  
বে করে ভুল  
বরিমে খী  
উপরে বাঁ  
সৃষ্টিকর্তা মে  
উপর। বি  
মুক্ত হতে  
জাৰ

এলাহি ভৱসা

মুশিদ মাহেজ ওগুর

# জানের প্রদীপ

গানের বহি—৩য় খণ্ড



রঢ়িরিতি— মোঃ ইমরুল মির

প্রকাশক— মোঃ ওগতুব উদ্দিত

গাম— ঘূঁঘূর পার

পোঃ— উক্তর হৃষিপুর

জেলা কাছাড়, থানা শিলচর।

সন ১৩৭৯ বাঁ

মূল্য ৬০ পয়ঃ

(୧)

### ୧୯୬ ନବିର ଛିକତ

ହଜାହାମେର ବାଦଶା ନବୀ ମହାନ୍ତିର ରହିଲ । ସାରେ ପାଇଁ  
ପୁଲଚିରାତି ହରମ ଜାନି ହୟନା କୁଳ । ଜଳଛେନ ବାତି ଆରମ୍ଭ  
ଅର୍ଥମ ଆଖେରେ ପାଠୀଇଲେନ ଭବେ ଉପ୍ରାତେର କାରଣ । ଅର୍ଥମ ଝୁଲା  
କରଲେନ ସଥିନ ଛିଲେନ ସାଦା ବନ୍ଦେଶ କୁଳ । ଆଦିଭାରା ଓ ପେସାନ୍ତି  
ପରେ ସେହିର ସଥିନ ବନ୍ଦେଶିଲେନ ଗାକ ପରିଦ୍ୟାରେ । ଯାଆଯିନା  
ଥିଥେ ହେବେ ଚାଦ ଆସିଯା ସମ୍ପଳ କୁଳ ॥ କାବାର ପାଶେ ହଇଲେନ  
ଉପର୍ତ୍ତି ମଦିନାତେ ଜଳଛେ ହାୟରେ ଇମଣାମେର ବାତି । ଜୀବମେ  
ଚାଇଲେନ ନା ଶାସ୍ତିକରାଇତେ ଦୁଇ କୁଳ ॥ ଛୟକୁଣ୍ଡକର ଧାକିତେ  
ଜୀବନ ଦେଖିଥିନି ଏହି ହରାନି କଣ ଭବିଯା ନହନ । ପାଇଲେ ଚରଣ  
ମାଫଳ୍ୟ ଜୀବନ ଶିରେତେ ଉଠାଇତାମ ଧୂଳ ।

### ୨୦୬ ଗାନ ଶ୍ରୀ ଭାଟିଯାଳୀ

ତରିଯେ ଚାଣ୍ଡ ଜାନନି ଭାର ଭାଓ ଐହିଯେ ମାଗରେ ଲୋକ  
ଡୁକେବେ ॥ ନାମେତେ କାମେଲା ନଦୀ ଅଭିଭୟନ୍ତର ଜଳେର ନିଃ  
ଜମେର ବାସା ଜାନିନି ଥିବର । ଆସିଲେ ଜୋଯାର ଡୁକେ ନଦୀର  
ପାର ଦିସନା ସାତାର ଦିକପାଶ ନାପାବେବେ ॥ ମେହିସେ ନଦୀର  
ଉଜୀନ ବାକେ ଫୁଲେରହି ବାଗାନ ଛୟ ବନ୍ଦେର ଫୁଲ ମାସେ ୨ ଜରେ ଏକ  
ମଧ୍ୟନ । ଚେମେ ନଦୀରଭାଓ ମେଗାଟେତେ ଯାଓ ମେହି ମଧୁ ଖାଓ ଓ ଯର  
ପୂରି ହବେ ॥ ଓରର ମନ୍ଦ କାନେ ନିଯେ ବରହେ ଗମନ ଘାଟ ଚିନିରେ  
ଲାଗିଲେ ଜଳେ ମିଲିବେ ବରତନ ॥ ଶୁରୁଜୀର ଚରଣ କରଇଛେ ସମନ

(୧)

ଛବୁଲ କଥ କୁଣ୍ଡରେ କି କରବେ ବେ ॥

୪୯ ଗାନ ଦର ଡାଟାଙ୍ଗୀ

ଆମେରି ସଥୀ ଦିଲେନା ଦେଖୀ ଆମ କତ ଧାବିର ଆମ  
ଏକାବେ ॥ ମନ୍ତ୍ରାଣ ନିଆ ଗିଯାଇ ଭୁଲିଯା ନିଦ୍ୟା ନିଟ୍ଟର ହଇଲା  
ଶୁମାର କାରିଗ ତେବେ ଜୀବନ ଆଂଶକୀ ସେଧେ ଯାଇନା ବାହିବେ ॥  
ଜେମେ ତରେ ଶୈରବର ଦିଯାହିଲାମ ଅନ୍ତର ଡାଇ ୨୩ ମବାଇ ହଳ  
ପର । “ନିଲେନା ଥବର କହିରେ ଏକାଶର ଏହି ଛିଲମର କପାଳେ  
ଲୋଥାରେ ॥ ଧାବିତେ ଜୀବନ ଭୁଲିବନା ବରଣ ତବେ କପେ ବେଦେହ  
ନୟନ ॥ ଅନ୍ତରେ ଆମାର ନାହିଁ ଶୁମାର ଛବୁଲେ କଥ ଦେଇ  
ଅନ୍ତରେ ଲୋଥାରେ ॥

୫୦ ଗାନ ଚୌ ପଦ୍ମି

ପିରିତେର ଏତ ଜାଗା ଆଗେ ଜାନିନା । ଆଗେ ନା ଜାନିଯା  
ପିରିତି କରି । ଆମାରା କରିଲାମ ହିୟା ମାର କାନ୍ଦନା ॥ ଜେମେ  
ତାରେ ଆପନ ଦିଯା ହିଲାମ ଯୌବନ ଗେ ହଇବେ ଏହନ ଆଗେ  
ଜାନିନା । ଆମାର କହିରେ ହୃଦେର ଡାଗି ଦିଯା ଗେଲ ଫାକି  
ବାନ୍ଧିଯା ଆଖିର ଜଳ ବାଖତେ ପାରିନା । ଆମି ବହିତେ ନୋପାରି  
ମହିତେ ନୋପାରି ଜଳେ ପୁଢ଼େ ମରି ଶାନ୍ତି ହିଲେନା । ସର୍ବିକଳା  
ଆମାର ବଳ ଏହିକି ଦ୍ରେମେର ପ୍ରତିକଳ । ଦର୍ଶନ ଜଳ ଆମାର  
ଅଜେ ଛଟାଓ ନା ॥ ଗଲେ ଦିନେ ଝାସି ହଳ ହରଦେଶୀ କାଳି  
ଏକା ବଂସ ଡାକଳେ ଆସେନା । ଜଳେ ଉଠେ ହିୟା ଚାନ୍ଦକପ ନା

(୪)

ହେରିଯା କାନ୍ଦେ ଛୟକୁଳ ମିଯା ମଙ୍ଗେ ନିଲେ ନା ।

ନଂ ଗାନ ଚୌପଦୀ

ହାଯରେ ଭାଲ ବାସା ଘଟାଇଲ ହର ଦଶା ଦିଲକତ ଆଖ  
ରଙ୍ଗିଲା ମୁଖେ ॥ ମୁଖେର ଭାଗ ବାମା କର ଦିନ ଥାକେ ॥ ଅହେ  
୨ ଯେବା ପ୍ରେମ କରେ ଚିର ମୁଖ୍ୟ ସଂସାରେ ମେ ଜନ ଥାକେ । ତୁମର  
ଡାଙ୍ଗ ବାସା ଛାଇ ଫେଲିବାର ଦଶା ଜାନଲେ କି ଭାଲବାୟା କରିଷ୍ଠା  
ଆଗେ ॥ ହାଯ ମିରେ ଉଚ୍ଚ ଆସା କରଲେ ଭାଲ ବାସା ମୋନାର  
ଅନ୍ଧ ଶିଶୀ ତର ପେଶ ରୋଗେ ମନ କରିଯା ଚୁବି ଗିଯାଇ ପାଶରୀ  
ମାଇରାହେ କାଟାରୀ ଆମାରୀ ବୁକେ ॥ ଆର ହଦୁରେତ ବିଯା ହାନ  
ଦିଯା ଛିଲା ଯ ମନ ପ୍ରାଣ ମାଇରାହେ ବିଶମ ବାନ ନିଷ୍ଠୁରାଓ ହବେ ।  
ତୁମି ହଇନୋ ବୈଷୟାନ ହାଡାଇଯା ବୁଲମାନ, କୁଲେର ଭୟ ହାଡିଲା  
ତୁମାରୀ ମୁଖେ କୃମି କରେ ଛିଲେ ପ୍ରତିଞ୍ଜା ଆଧରେ ପ୍ରାଣ ସକା ଗି  
ଜୀବନ ହବେ ଦେଖା ଆମାରି ମଙ୍ଗେ । କାନ୍ଦେ ଛୟକୁଳ ମିଯା ଏବା  
କିନନୀ ହଇଯା ଆସା ଦିଯା ବଜ୍ର ମେଲ ମାରିଲାଯ ବୁକେ ॥

ନଂ ଗାନ ମୁର ତ୍ରିପଦି

ଆମି ଆପନ ବଲେତେ କେଉ ଦେଖିନା ଦିଯାଛି ଯୌବନ ପାରେ  
ହାତେ । ଆପନ ୨ ବହିଲେ ଯାରେ ଦିଲାମ ଯୌବନ ଆଦର କୈରେ ହେ  
ଆମାରେ ପ୍ରାଣ ମାରେ ॥ ଆମାର ଆଦରେର ଶୁଣ କି ରାଇଥାଇ  
କାନ୍ଦାଇଦେହ ଘାଟେ ପଥେ । ତମ ଏଗୋ ପ୍ରାଣ ମର୍ଦ୍ଦି ଫିରିତେ କଥ  
କୁହେ ଆଖି, ଯାର ଜଞ୍ଜେ ହଇ ଦୋଷେର ଭାଗୀ । ମେ ସବି ଯାର ହିଁ

(e)

ক'াকি কেমনে আগ থাখি দেহেতে। শুইলে স্থপনে আসি  
শিংবেতে বাজায় বাসী কেন দেখা দিল আসি॥ আমি কেদে  
কাটাই শুথের নিশি নিঝা নাই সথি ছাই আথিতে॥ আর পৰ  
ধাকগো পৱের মত কাদায় মবে অভিরত আথির জল মুছিব  
কৃত॥ মে যে কাদাইল মনের মত মহিব কত কোম্বল চিত্তে।  
আর ছয়ফুল বলে থাক শুথে যে অনল দিয়াছ বুকে। কত মদ্দ  
বলে লোকেতো॥ আমাৰ শুথের ঘোবন তোমাৰ কাৰণ কেদে  
কাটাই এজগতে।

#### ৭৮ঁ গান হিছেল

আৰ জালা দিওনা পিয়াৱী। হায়বে মুজলে নয়ন দেখি  
স্থপন কেমনে ভুলতে পারি। চান শুথের মধুৰ শিৱি শুনাইয়া  
আগ নিলায় হৱি গো কোলদিন বুকে ধৰব ছুৱি জালা না সহিতে  
পারি॥ আৰ খুধা ছফা নাই গো মনে নিঝা নাই ছই নয়নে  
গো হৃদয় বেমন কাঠে ঘুনে কেমনে রই পাশৰী। আৰ বুক  
বাজে ছই নয়ন জলে, মাথা নাই তৱ পাষাণ দিলে গো, ওৱে  
কুল কুলঞ্চ বানাইলে হই কত লোকে বহিৰি॥ আৰ ছাড়িয়াছি  
কুল মানেৰ ভৱণ, অধি অলে মৰ হৃদয়ে গো। ছয়ফুল বলে  
তোমাৰ পাইলে সব জালা পাসৰী॥

#### ৮৮ঁ গান খেদ

যাই জতে ত্যাজিলাম কুলমান। মে আশাৰে হণ্ণা কৰে

(୬)

କେମନେତେ ରାଖି ପୋଣ ॥ ଆର ମାତ୍ରାପିତା ସବଟ ଛାଡ଼ି, ଯାଏ  
ଜମେ ହଟ ଦେଶକୁରି ଗୋ । ମେ ଆମାରେ ଚାଟ ନା ଫିରି ବୁଝେ  
ସଦାର ତଟି ନୟନ ॥ ଆର ବନ୍ଦୁ ସବି ଆମାର ହଇତ ଚାନ୍ଦ ମୁଖ ଦେଖାଇଛ  
ଗୋ । ଚାଇଷା ଧାକି ହାତ ଗୋ ସଥି କୋନ ପାହେ ଯାଇ କାଳିର ଚାନ୍ଦ ।  
ଆର ହାଟେ ସନ୍ତୁରାଜ ପାହେ, ମୁରଙ୍ଗୀ ରାଖିଯା ହଣ୍ଡେ ଗୋ । କାଳା  
ବାଜାଯ ବାଶୀ ହାସି ୨ ଉଡ଼ାସ ଅଭାଗିନୀର ପ୍ରାଣ ॥ ଅଭାଗିନୀ ଥାବି  
ଚାଇଷା ପ୍ରାଣ ବନ୍ଦୁ ଯାଇ ଆମାଯ ଧଇବା ଗୋ । ଛୁଫୁଲ ମିଯାର ଘର  
ହରିର କାର କୁଣ୍ଡେତେ ଉଦୟ ଚାନ୍ଦ ॥

## ୧୦୧ ଗୀତ ବିଚ୍ଛେଦ

ଚାନ୍ଦମୁଖ ଲୋକାଇଲାଯ କୋଧାଯ । ଏବେ ଦିବୀ ଲୁକି ପ୍ରାଣ  
ପାଖୀ ଦେତ ହଇତେ ଛାଡ଼ାଇଲାଯ ॥ ତାଯ ସେବେ ପ୍ରାଣର ସଥି ଏହା  
ଆସି ଦେଉଳା ଦେଖି ଗୋ । ହନ୍ଦୀ ପ୍ରାଣର ସାଥୀ ଅରି ଜାନ  
କଣିଜାଯ ॥ ସେ ମେଲକୁ ରାଇରାହ ବୁକେ କତ ମଦବାସେ ଗୋଟିଏ  
ଗୋ । ତରେ ପ୍ରାଣର ବନ୍ଦୁ ଧାକ ଶୁଖେ ବଲାଟି କରିଯା ଆମା  
ଆର କତକାଳ ମହିବ ଜୀବ ଭାବିତେ ହନ୍ଦୀଓ ବାଲା ଗୋ । ଗାନ୍ଧି  
କଲାହର ମାଳୀ ପାଠାର ଜୋକେ ମନ୍ଦ ଗାୟ ॥ ଆର ଆରି ଯବିଷୀ  
ବରିଯା ଚାନ୍ଦ ମୁଖ ନା ହେବିଯା । ଛୁଫୁଲ ବଲେ ମରଣ କାଳୀ  
କୁପଟୀ ଦେଖାଇବାଯ ॥ ଚାନ୍ଦ ମୁଖ ଲୋକାଇଲେ କୋଧାଯ ॥

## ୧୦୨ ଗୀତ ଦେହତ୍ୱ

ଆଖି ଯାମିଯା ଦେହର ପାଖୀ ଧର ॥ ଛଇ ଆଖିର ଧାରେ ହାତୀ  
ପାଖୀ ଟାନେ

(୧)

ମସଟ ଛାଡ଼ି, ଯାର  
ନା ଫିରି କୁରେ  
ଗନ୍ଧ ମୁଖ ଦେଖାଇଛ  
ଯାର କାଳୀର ଚାଦା  
ଷ୍ଟ ଗୋ । କାଳା  
॥ ଅଭାଗିନୀ ସାରି  
ଛୁରକୁଳ ମିହାର ମ

ଦିଃ ୧ ଲୁକି ଓଶେ  
୧୪ର ମଧ୍ୟ ତ୍ରୈଶାହୀ  
ନା ରାଖି ଅଣି ଜାଣେ  
ମଦବାସେ ଲୋକ  
କରିଯା ଆମୀ  
ମାଲୀ ଗୋ । ଗମେର  
ପାର ଆମି ଯଥି ହୀ  
ମ ମରଣ କାଳୀର  
କୋଥାର ॥

ଧାରେ ହାତୋଟି

ପାଥୀ ଘୁରେ ଚିନିଆ ତାରେ ଚିନତେ ନା ପାର ॥ କାପଳାୟ ଆରିଛେ  
ଅଙ୍ଗରେ ଆହେ ପାଥୀ ତାର ଭିତର ମରି ଥାକିଲେ ଏକେର ଥର  
ଅନେମନ କର । ପାଥୀ ଦିବେ ଉଡ଼ା ଛାଡ଼ିଆ ମାଟିର ପିଞ୍ଜିଆ  
ବାକିଯା ବାର୍ଧିତେ ତାରେ କୌଶଳ କର ॥ ଶୁକର ପଦେ ଦିଯା ଆଣଚାନ୍ଦ  
ଭାହାର ଝପଦାନ ଆଗେନ୍ତି ମହାର ବାଣ କାଟିଲେ ପାରେ । ଉଲ୍ଲଟ  
କମଳ ପାଥୀ ରଥ ଡାକଲେ ପାଥୀ କଥା କର ଶୁଶ୍ରାରି ମୂଳ ବିସର  
ଶୁଲାଇତେନି ପାର ॥ ଶୁଶ୍ରାର ପଦେ ବାନ୍ଧ ଦିଲ କାମ କୁଠାତେ ଯାର  
ଖିଲ ଭମନ କର ଚୌଦ୍ଦ ମଞ୍ଜିଲ ମେହି ପାଥି ଧର । ମରାର ଆଗେ ଥର  
ବଦି ଧରିତେ ପାର ଛୁରକୁଳ ବଲେ ଧରତେ ପାରଲେ ହଥୀ ହିତେ ପାର ॥

### ୧୧ ନଂ ଗାନ ବିଚ୍ଛେଦ

ଶୁଶ୍ରାର କାଳ ସାଜିଲ ରମଣୀ, ତାରେ ଚିନନି ଯାହାର ପ୍ରେମେ  
ଜଗବାକ୍ତା ଆଖି ଥାକିଲେ କରହେ ଆକା ବଙ୍ଗିଲ ବାକା କାମ ସାଠେ  
ଡରଣୀ । ବନ୍ଦସରେ ହ୍ୟ ଝକୁ ଘୁରେ ଚରରଙ୍ଗ ମାହିମେର ସବେ ବଲକ ମାରେ  
ଥାକିଯା ତୀଗୁନି । ତିନ ଦିକେ ତିନ ଟାନା ଦିଯା ତ୍ରିପୁନିର ଘାଟ  
ଶାନ୍ତିଆ ଆସା ଯାଉସା କରେ ଛରା ମନି ॥ ତ୍ରିପୁନିର ନିଛେର  
ବାକେ ଫୁଲ ଫୁଟେଛେ ବାକେ ବାକେ ଚାଇଯା ଥାକେ ଆସାତେ ସାପିନୀ ।  
ସଥନ ଫୁଲେର ଆନନ୍ଦ ଛୋଟେ କାମ କୁଠାତେ କମ୍ପିଟେ ହଠାତ୍ ଫୁଲ  
ଶାନ୍ତିଆ ଜାୟ କାମିନୀ ॥ କିପଦାର୍ଥ କରହେ ଗଠନ ଦେଥିଲେ ରାଖି  
ଶାନ୍ତିଆ ଯୌବନ କଲେ ଯେମନ ଟାନିଆ ଉଠାଇ ପାନି । ଆଖି ଦିଯା  
ପାଥୀ ଟାମେ ନୁଜାନି କି ମର ଜାନେ ନୁନ୍ଦିନବାନେ ଜଲେ ଉଠେ ଅଗି ॥

ହେବଲେ ବରଣ ଚଞ୍ଚଳ ନୟନ ନା ଜାନିକି ଆଛେ ରତ୍ନ ହାୟ ପାଷାଣ  
ମନ କୁପେ ଉଦ୍‌ବିନ୍ଦୀ । କୁପେର ଘରେ ଦିଯା ବାତି ଦିନେତେ କରେ  
ଡାକାତି ଏମନ ଯୁକ୍ତି ପାଇସାରେ କାମିନି । ସକାଳ ବେଳାୟ ଚଲାଛେ  
ଉଜ୍ଜାନ ବୈକାଳ ବେଳା ରହିଲ ସାବଧାନ ଏକପ ଉଜ୍ଜାନ ସମାନେ  
ଚଲବେନୀ । ଶୁଣର ଘାଟେ ନାଓ ଲାଗାଇୟା ବସେ ଧୀକ ଛୟକୁ  
ମିଯା ସେ ସାବେ ବାହିୟା ତୁମାର ଓ ତରଣୀ ॥

### ୧୨ ନଂ ଗାନ ବିଛେଦ ଶ୍ଵର ଚୌପଦି

ମରଳ ଜାନିଯା ଗରଲାଗୁ ଥାଇୟା, ବିଶେର ଜାଲାୟ ଗୋ ସଖି  
ଆଗ ବାହେନା ପିରିତେ ମନ ପ୍ରାଣ କେଉ ଦିନେନା ॥ ବହେ ଉଚ୍ଚ  
ଆସା, କରଲ ଭାଲବାସା ଘଟାଇଲ ଦୁଖେର ଦସା କରିଯା ଦେଓୟାନା ।  
ମନ ପ୍ରାଣ ହରି ଗିରାଛେ ପାମରି ଯୌବନ ହଇଲ ବୈରୀ ଭୁଲତେ ପାରି  
ନା ॥ ଶୁନ ଗୋ ସଖି ଲଲିତେ ସହେନା ମର ଚିତ୍ତେ ମନ ଦିଯା ତାର  
ପିରିତେ ଶୁଦ୍ଧ ହଇଲ ନା । ଦିଯା ଛିଲାମ ମନ ପ୍ରାଣ ଅନ୍ତରେତେ  
ଦିଯା "ହାନ ମାରିଯା ମାଯାର ବାନ ସଦେ ନିଳନା ॥ କୀଳେ ଛୟକୁ  
ମିଯା ଜଳେ ଉଠେ ହିୟା ମାଯାତେ ବାନ୍ଧିଯା ବହେ ସଙ୍ଗେ ନିଲ ନା ।  
ଦଂଖିନୀ ଜାନିଯା ଚାହେ ନା ଯିରିଯୀ ଏତ କଟିନ ହିୟା ଆଗେ  
ଜାନିନା ॥ ପିରିତେ ମନ ପ୍ରାଣ କେଉ ଦିନେନା ।